

EDUSKUNNAN VASTAUS 99/2004 vp

Hallituksen esitys laiksi kotikuntalain muuttamisesta

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laiksi kotikuntalain muuttamisesta (HE 67/2004 vp).

Valiokuntakäsittely

Hallintovaliokunta on antanut asiasta mietinnön (HaVM 12/2004 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lausumat:

1. Eduskunta edellyttää hallituksen selvittävän eri näkökohdat huomioon ottaen,

onko voimassa olevaa kotikuntalain sääntelyä täydennettävä siten, että maistraatin tekemä ratkaisu henkilön kotikunnasta muodostuu selkeästi eri tahoja sitovaksi valituskelpoiseksi hallintopäätökseksi.

2. Eduskunta edellyttää hallituksen ryhtyvän osaltaan tarvittaviin toimenpiteisiin, joilla varmistetaan asunto- ja kiinteistöyhtiöille mahdollisuus saada ajantasainen ja oikeellinen tieto siitä, keitä asuu taloyhtiön omistamissa rakennuksissa.

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lain:

Laki

kotikuntalain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 11 päivänä maaliskuuta 1994 annetun kotikuntalain (201/1994) 20 §,
muutetaan 7 §:n 1 momentti, 8 §, 9 §:n 1 momentti, 10, 12 ja 13 §, 14 §:n 1 ja 2 momentti, 16 §:n 1 momentti sekä 17 §:n 1 momentti,
sellaisina kuin niistä ovat 9 §:n 1 momentti, 16 §:n 1 momentti ja 17 §:n 1 momentti laissa 1650/1995, sekä
lisätään lakiin uusi 7 a—7 f § seuraavasti:

7 §

Muuttajan ilmoitusvelvollisuus

Kun joku muuttaa kotikuntaa tai siellä olevaa asuinpaikkaa, hänen on aikaisintaan kuukautta

ennen muuttopäivää ja viimeistään viikon kuluttua muuttopäivästä ilmoitettava siitä maistraatille. Ilmoituksen voi muuttavan henkilön puolesta tehdä myös hänen mukanaan muuttava perheenjäsenensä. Ilmoitus on tehtävä myös 5 §:n 2 mo-

mentissa tarkoitetuissa tapauksissa sekä, jos joku muuttaa asunnosta ja hänelle ei jää vakinaista asuntoa.

7 a §

Muutto- ja maastamuuttoilmoitus

Muuttoilmoituksen voi tehdä kirjallisesti, puhelimitse, sähköisen viestinnän avulla tai asiakäynnin yhteydessä suullisesti. Ilmoitus maahanmuutosta ja maastamuutosta on tehtävä kirjallisesti tai sähköisen viestinnän avulla.

Muutoin kuin kirjallisesti tehty ilmoitus voidaan hyväksyä vain, jos oikeus ilmoituksen tekemiseen voidaan varmistaa ja ilmoitusta voidaan pitää luotettavana.

Muuttoilmoituksesta tulee käydä ilmi muuttavan henkilön nimi, henkilötunnus, muuttopäivä, tiedot asunnosta, johon hän muuttaa, muut kotikuntaa ja siellä olevaa asuinpaikkaa sekä tilapäistä asuinpaikkaa koskevan merkinnän tekemistä varten tarpeelliset tiedot sekä tieto huoneiston hallintaperusteesta. Muuttoilmoituksen yhteydessä voidaan ilmoittaa myös muita väestötietojärjestelmään merkittäviä tietoja. Tiedot samalla kertaa muuttavista perheenjäsenistä voidaan antaa yhteisellä ilmoituksella.

Maastamuuttoilmoituksesta tulee käydä ilmi maasta muuttavan henkilön nimi, henkilötunnus, muuttopäivä, osoite ulkomailla, maastamuuton tarkoitus, ulkomailla oleskelun kesto sekä muut kotikuntaa ja siellä olevaa asuinpaikkaa sekä tilapäistä asuinpaikkaa koskevan merkinnän tekemistä varten tarpeelliset tiedot. Maastamuuttoilmoituksen yhteydessä voidaan ilmoittaa myös muita väestötietojärjestelmään merkittäviä tietoja. Tiedot samalla kertaa muuttavista perheenjäsenistä voidaan antaa yhteisellä ilmoituksella.

Tilapäistä asuinpaikkaa koskevasta muutto- ja maastamuuttoilmoituksesta tulee 3 tai 4 momentissa säädettyjen tietojen lisäksi käydä ilmi tilapäisen oleskelun tarkoitus ja kesto.

Väestörekisterikeskus vahvistaa tässä pykälässä tarkoitettujen ilmoitusten kaavat.

7 b §

Ilmoituksen toimittaminen maistraatille

Muuttoilmoitus tehdään sille maistraatille, jonka virka-alueelle henkilö muuttaa. Jos henkilö muuttaa asunnosta ja hänelle ei jää vakinaista asuntoa, hänen on tehtävä muuttoilmoitus oleskelupaikkansa maistraatille. Maastamuuttoilmoitus tehdään sille maistraatille, jonka virka-alueelta henkilö muuttaa ulkomaille.

Muutto- ja maastamuuttoilmoituksen voi ottaa vastaan myös muu kuin 1 momentissa tarkoitettu maistraatti. Sisäasiainministeriön asetuksella voidaan antaa tarkemmat säännökset muutto- ja maastamuuttoilmoitusten vastaanottamiseen liittyvien tehtävien jakamisesta maistraattien kesken.

7 c §

Ilmoituksen vastaanottaminen muualla kuin maistraatissa

Muutto- ja maastamuuttoilmoitus voidaan jättää myös muulle viranomaiselle tai yhteisölle kuin maistraatille, jos siitä on sovittu viranomaisen tai yhteisön kanssa. Väestörekisterikeskus voi asianomaisia maistraatteja kuultuaan tehdä sopimuksen muiden viranomaisten ja yhteisöjen kanssa muutto- ja maastamuuttoilmoitusten vastaanottamisesta ja toimittamisesta maistraatille.

Ilmoitusten vastaanottamisen siirtäminen muulle kuin viranomaiselle edellyttää, että ilmoituksia vastaanottavalla yhteisöllä on riittävät voimavarat ja ilmoituksia vastaanottavilla henkilöillä riittävä asiantuntemus ja pätevyys tehtävän hoitamiseen.

Muutto- ja maastamuuttoilmoituksia vastaanottava henkilö toimii tässä tehtävässään virkavastuulla. Tehtävää hoidettaessa on noudatettava, mitä hallintolaissa (434/2003), kielilaissa (423/2003), saamen kielilaissa (1086/2003) ja viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetään.

7 d §

Sopimus muutto- ja maastamuuttoilmoituksen vastaanottamiseen liittyvistä tehtävistä

Muutto- ja maastamuuttoilmoitusten vastaanottamista koskevassa sopimuksessa on sovittava ainakin:

- 1) ilmoitusten vastaanottamiseen liittyvien tehtävien laajuudesta;
- 2) henkilötietojen suojaamisesta ja tietoturvasta;
- 3) henkilöstön perehdyttämisestä ja kouluttamisesta;
- 4) kustannusten jaosta;
- 5) sopimuksen voimassaolosta ja päättymisestä.

7 e §

Muutto- ja maastamuuttoilmoituksen vastaanottamiseen liittyvät tehtävät

Ilmoituksen vastaanottajan on tarkistettava, että ilmoitus sisältää 7 a §:n 3—5 momentissa tarkoitetut tiedot. Jos ilmoitus tehdään puhelimitse, ilmoituksen vastaanottajan on lisäksi huolehdittava siitä, että ilmoitus täyttää 7 a §:n 2 momentissa säädetty edellytykset. Ilmoituksen vastaanottajan on toimitettava ilmoituksen sisältämät tiedot viivytyksettä 7 b §:n 1 momentissa tarkoitetulle maistraatille.

Ilmoitus, jonka on ottanut vastaan muu viranomainen tai yhteisö kuin 7 b §:n 1 momentissa tarkoitettu maistraatti, katsotaan tehdyksi 7 §:ssä säädetyssä määräajassa, jos se on otettu vastaan määräajan kuluessa.

7 f §

Yhteispohjoismainen muuttokirja

Kun joku muuttaa Suomeen toisesta pohjoismaasta, hänen tulee esittää maistraatille lähtömaan paikallisen rekisteriviranomaisen antama yhteispohjoismainen muuttokirja. Jollei hänellä ole tällaista asiakirjaa, maistraatin on hankittava se viran puolesta lähtömaan paikalliselta rekisteriviranomaiselta.

Kun joku muuttaa Suomesta toiseen pohjoismaahan, hänen on ilmoitettava siitä asianomaiselle maistraatille. Maistraatin on heti annettava muuttavalle henkilölle yhteispohjoismainen muuttokirja toisen pohjoismaan paikallista rekisteriviranomaista varten.

8 §

Muu ilmoitusvelvollisuus

Rakennuksen omistaja tai tämän edustaja on tarvittaessa velvollinen antamaan maistraatille kotikunnan ja siellä olevan asuinpaikan määräytymistä, tilapäisen asuinpaikan merkitsemistä sekä väestötietojärjestelmään merkittyjen tietojen tarkistamista varten tarpeellisia, hallussaan olevia tietoja rakennuksessa asuvista tai asuneista.

Valtion ja kunnan viranomainen on tarvittaessa velvollinen antamaan tarpeellisia, hallussaan olevia tietoja maistraatille kotikunnan ja siellä olevan asuinpaikan määräytymistä, tilapäisen asuinpaikan merkitsemistä sekä väestötietojärjestelmään merkittyjen tietojen tarkistamista varten.

Huoneiston omistaja ja haltija on tarvittaessa velvollinen antamaan maistraatille kotikunnan ja siellä olevan asuinpaikan määräytymistä, tilapäisen asuinpaikan merkitsemistä sekä väestötietojärjestelmään merkittyjen tietojen tarkistamista varten tarpeellisia, hallussaan olevia tietoja huoneistossa asuvista tai asuneista.

9 §

Kotikuntaa ja väestökirjanpitokuntaa koskeva merkintä

Kun 7 §:ssä tarkoitettu ilmoitus on tullut 7 b §:n 1 momentissa tarkoitetulle maistraatille, sen on tehtävä väestötietojärjestelmään ilmoituksen mukainen merkintä kotikunnasta ja siellä olevasta asuinpaikasta tai tilapäisestä asuinpaikasta taikka merkittävä Suomen kansalaiselle väestökirjanpitokunta ulkomaille tapahtuneen vakinaisen muuton perusteella. Merkintää ei kuitenkaan saa tehdä, jos ilmoitus on ilmeisesti

tosiasioiden vastainen taikka puutteellinen tai muuten sellainen, ettei sen perusteella voi tehdä luotettavaa merkintää. Merkintä on tehtävä tai tarvittavat lisäselvitykset pyydettävä kolmen arkipäivän kuluessa ilmoituksen saapumisesta. Jos henkilöllä ei ole asuntoa, hänet merkitään väestötietojärjestelmään kunnassa vailla vakinaista asuntoa olevaksi. Jos asuinpaikan osoitetta ei voida pitää luotettavana, väestötietojärjestelmään voidaan merkitä vain kotikunta.

— — — — —

10 §

Muuttopäivä

Muuttopäiväksi katsotaan ilmoitettu päivä, jos ilmoitus on tehty kuukauden kuluessa muutosta. Jos ilmoitus saapuu tämän jälkeen, muuttopäiväksi katsotaan ilmoituksen saapumispäivä. Jos maistraatti tekee väestötietojärjestelmään merkinnän muutosta muulta kuin muuttavalta henkilöltä tai hänen perheenjäseneltään saamiensa tietojen perusteella, muuttopäiväksi katsotaan merkinnän tekemisen päivä.

12 §

Velvoittaminen

Jos muuttava henkilö on laiminlyönyt tässä laissa säädetyn ilmoitusvelvollisuuden tai velvollisuuden antaa lisätietoja, maistraatin on velvoitettava hänet määräajassa täyttämään velvollisuutensa. Jos väestötietojärjestelmään ei ole tehdyn ilmoituksen perusteella voitu tehdä kotikuntaa ja siellä olevaa asuinpaikkaa tai tilapäistä asuinpaikkaa koskevaa merkintää, maistraatin on velvoitettava ilmoituksen tehnyt määräajassa täydentämään ilmoitusta. Maistraatin on samalla ilmoitettava, että laiminlyönti ei estä merkinnän tekemistä tai asian ratkaisemista. Velvoite voidaan erityisestä syystä jättää antamatta.

Maistraatti voi oikean kotikunnan ja siellä olevan asuinpaikan määrittämistä, tilapäisen asuinpaikan merkitsemistä tai väestötietojärjestelmään merkittyjen tietojen tarkistamista varten velvoittaa rakennuksen omistajan tai tämän

edustajan antamaan määräajassa tietoja rakennuksessa asuvista tai asuneista sekä huoneiston omistajan tai haltijan antamaan tietoja huoneistossa asuvista tai asuneista.

13 §

Uhkasakko

Jos 12 §:n 2 momentin nojalla annettua velvoitetta ei ole noudatettu, maistraatti voi asettaa uuden velvoitteen ja sen noudattamisen tehoteeksi uhkasakon sekä tuomita uhkasakon maksettavaksi siten kuin uhkasakkolaissa (1113/1990) säädetään.

14 §

Ilmoitusrikemaksu

Jos muuttava henkilö ei ole noudattanut maistraatin 12 §:n 1 momentin nojalla asettamaa velvoitetta, maistraatin on määrättävä hänen maksettavakseen 50 euron suuruinen ilmoitusrikemaksu. Maksu voidaan jättää määräämättä, jos laiminlyönti on ilmeisesti johtunut muuttajasta riippumattomista syistä taikka jos maksun määrääminen olisi ilmeisen kohtuutonta sairauden tai muun vastaavan syyn vuoksi.

Ilmoitusrikemaksua ei saa määrätä alle 15-vuotiaalle.

— — — — —

16 §

Asiavirheen korjaus

Jos 9 ja 10 §:n nojalla tehty kotikuntaa tai siellä olevaa asuinpaikkaa, tilapäistä asuinpaikkaa taikka väestökirjanpitokuntaa koskeva merkintä perustuu virheelliseen tai puutteelliseen selvitykseen taikka väärään lain soveltamiseen, merkinnän tehnyt maistraatti voi omasta aloitteestaan tai sen vaatimuksesta, jota merkintä koskee, korjata virheen. Ennen kuin maistraatti korjaa virheen omasta aloitteestaan, sen on varattava sille, jota merkintä koskee, tilaisuus antaa määräajassa selvitys asiasta. Määräajan lai-

minlyöminen ei ole esteenä virheen korjaukselle.

— — — — —

17 §

Kirjoitusvirheen korjaus

Jos 9 ja 10 §:n nojalla tehdyssä kotikuntaa tai siellä olevaa asuinpaikkaa, tilapäistä asuinpaikkaa taikka väestökirjanpitoa koskevassa

merkinnässä on ilmeinen kirjoitusvirhe, sen maistraatin, joka on tehnyt merkinnän, on omasta aloitteestaan tai sen vaatimuksesta, jota merkintä koskee, korjattava virhe.

— — — — —

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 2004 .

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 21 päivänä kesäkuuta 2004
